

Tilgængelighed ved vejarbejde

Vejledning til entreprenører og driftsmedarbejdere

GLADSAXE

Udarbejdet af By- og Miljøforvaltningen
Juli 2025

Denne vejledning beskriver de vilkår, der gælder at sikre god tilgængelighed under anlæg, i forbindelse med "Regulativ for gravearbejde i veje i Gladsaxe Kommune, april 2024".

Vejledningen er udarbejdet med inspiration fra Hillerød Kommunes "Tilgængelighed under anlæg – Guideline". Hillerød Kommune har givet accept til brug af skitserne i denne vejledning.

Indhold

1.	Indledning.....	3
2.	Afspærring, fri gangbane og mødesituationer.....	4
3.	Delt sti eller fællessti på cykelsti	5
4.	Henvi sning til modsatte fortov	6
5.	Niveauforskelle	7
6.	Krydsningsmuligheder	8
7.	Underlaget og markering	9
8.	Afbrydelse af ledelinjer.....	9
9.	Frihøjde	10
10.	Handicapparkering	10
11.	Omlægning af kollektiv trafik.....	10
12.	God information	11

1. Indledning

Denne vejledning er til entreprenører og driftsmedarbejdere, som udfører vejarbejde på Gladsaxe Kommunes veje og stier.

Vejledningen indeholder overordnede principper for at skabe god tilgængelighed ved følgende udfordringer ved vejarbejde:

- Afspærring, fri gangbane og mødesituationer
- Delt sti eller fællessti på cykelsti
- Henvisning til modsatte fortove
- Niveauforskelle
- Krydsningsmuligheder
- Underlaget
- Afbrydelse af ledelinje
- Frihøjde
- Handicapparkering
- Omlægning af kollektiv trafik
- God information

Vær opmærksom på, at eksemplerne i denne vejledning kun illustrerer de grundlæggende principper for at opnå god tilgængelighed. Specifikke krav til afspærring, markering, skiltning og belysning er ikke beskrevet her. Disse krav findes i Vejdirektoratets håndbogsserie om Afmærkning af vejarbejder.

Vejledningen er ikke en komplet liste over alle tænkelige problemer i forhold til tilgængelighed, der kan opstå ved vejarbejde, eller løsninger på disse. Her bør Vejdirektoratets vejregel "Tilgængelighed for alle – Universelt design og tilgængelighed" benyttes.

Tilgængelighedsniveauet bør tilpasses efter anlæggets størrelse og varighed, men der bør som minimum altid sikres frie gangarealer på mindst 1,3 meters bredde og udligning af niveauforskelle.

I vejledningen henvises til "Regulativ for gravearbejde i veje i Gladsaxe Kommune, april 2024" vedtaget af Trafik- og Teknikudvalget den 8. april 2024.

2. Afspærring, fri gangbane og mødesituationer.

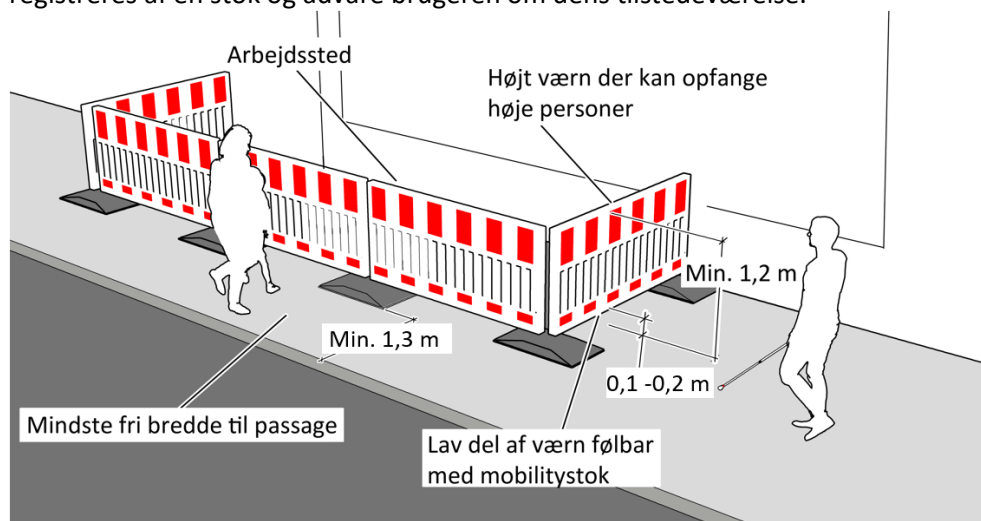
Dette afsnit er en uddybning af afsnit 7.1 og 8 i "Regulativ for gravearbejde i veje i Gladsaxe Kommune, april 2024".

Afspærring af gangarealer kan være udfordrende for mange borgere med funktionsnedsættelser. Især for synshandicappede og borgere, der anvender kørestol eller rollator.

For at sikre tilgængelighed skal afspærringer være klart synlige og mærkbare. Det er særligt vigtigt for blinde eller svagtseende at have markeringer, der kan registreres med en mobilitystok. Hvor der færdes mange blinde eller svagtseende f.eks. ved S-tog eller Letbanestationer er det særligt vigtigt, at der er fokus på afspærringens fod, som kan give udfordringer for denne brugergruppe.

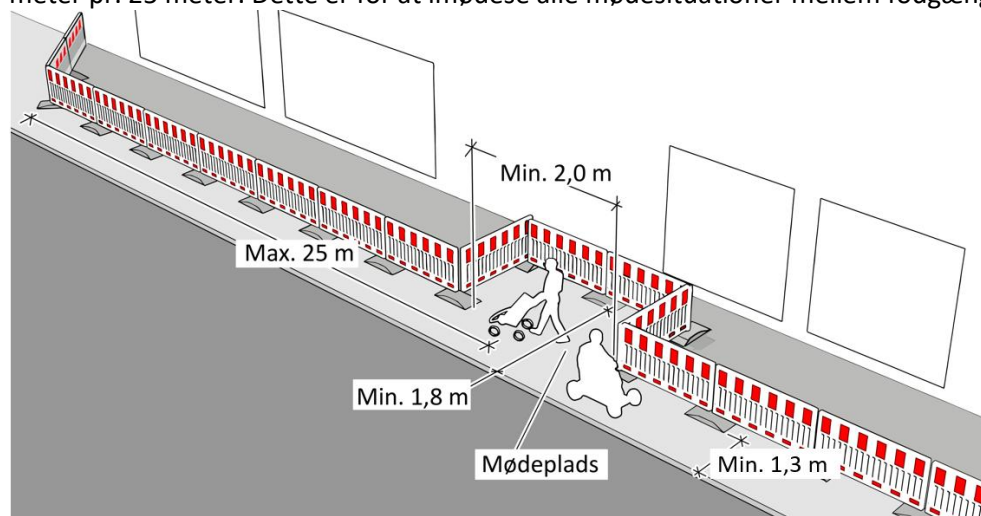
Afspærringer skal placeres, så der er mindst 1,3 meter fri passage med jævn overflade. Alternativt bør der henvises til alternative ruter. Afstanden af den fri gangbane måles fra det yderste punkt af afspærringen, ofte foden, og ikke fra selve hegnet eller lægterne.

Afspærringen skal være mindst 1,2 meter høj og nå ned til maksimalt 0,2 meter over jorden, så den kan registreres af en stok og advare brugeren om dens tilstedeværelse.

Figur 2.1 Principskitse af indsnævring af gangbane med O45 afspærringsbom

Hvis vejarbejdet har en udstrækning på mere end 25 meter skal der indlægges mødepladser på 1,8 x 2,0 meter pr. 25 meter. Dette er for at imødekomme alle mødesituationer mellem fodgængere.

Figur 2.2 Principskitse af mødeplads ved indsnævring af gangbane på strækning over 25 meter

3. Delt sti eller fællessti på cykelsti

Når der ikke kan opnås minimum 1,3 meter fribredde på fortovet, skal fodgængere ledes udenom vejarbejdet på anden vis. Dette kan være, ved at lede dem ud på cykelstien enten ved at dele cykelstien op i delt sti eller ved at lave midlertidig fællessti på cykelstien.

Ved længerevarende vejarbejde anbefales det at etablere delt sti. Kantstensopspring mellem fortov og cykelsti skal udlignes med ramper, se afsnit 5. Cykelstien afmærkes midlertidigt med tape, for at tydeliggøre den delte sti.

Figur 3.1 D26,2 tavle med Delt sti.

Ved kortvarigt vejarbejde kan cykelsti bruges som fællessti. Der skal sikres minimum 2,5 meter fribredde, jf. afsnit 8 i "Regulativ for gravearbejde i veje i Gladsaxe Kommune, april 2024". Kantstensopspring mellem fortov og cykelsti skal udlignes med ramper, se afsnit 5.

Figur 3.2 D27 tavle med Fællessti.

4. Henvisning til modsatte fortov

Ved langvarigt vejarbejde over en længere strækning på fortov, kan den bedste løsning være at henvise fodgængerne til modsatte fortov. Fodgængere vælger dog altid den nemmeste og korteste rute, så henvisning til modsatte fortov bør kun ske, hvor det ikke er muligt at etablere en midlertidig gangbane tæt forbi vejarbejdet enten på cykelsti (se afsnit 3) eller på kørebane.

Henvisning til modsatte fortov må kun ske, hvor det er muligt at krydse vejen sikkert og benytte modsatte fortov.

Henvisningen til det modsatte fortov skal placeres et sted, hvor alle brugere kan krydse vejen sikkert. Skiltet bør derfor opsættes, hvor krydsning af vejen kan ske på en sikker og tilgængelig måde, og ikke nødvendigvis lige ved afspærringen.

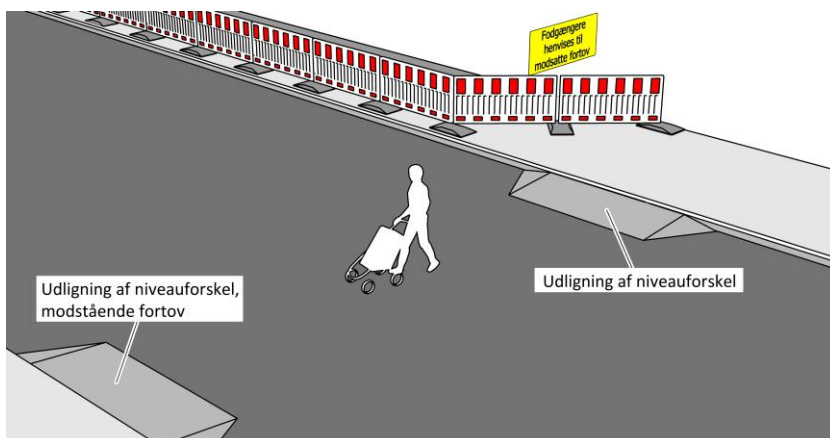
Hvis der er en sikker krydsning, fodgængerfelt eller et støttepunkt tæt på afspærringen, bør henvisningen placeres der.

Hvis der etableres en midlertidig krydsning, skal det overvejes, om der skal være fodgængerfelt. Der skal som minimum etableres niveaufri adgang, se afsnit 5.

Spærring af gangbane skal, af hensyn til borgere med kognitive funktionsnedsættelser, varsles i god tid på stedet. Hermed kan udsatte borgere, f.eks. borgere med autisme eller demens, indøve nye alternative ruter, når den kendte vej er spærret.

Figur 4.1 Principskitse af henvisning af fodgængere til modsatte fortov ved eksisterende overgang

Figur 4.2 Principskitse af henvisning af fodgængere til modsatte fortov ved midlertidig overgang.

5. Niveauforskelle

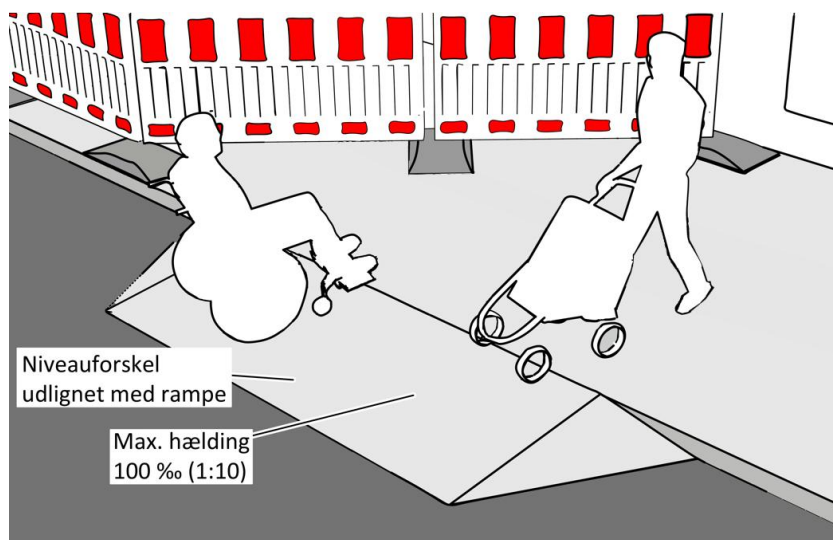
Dette afsnit er en uddybning af afsnit 7.1 i "Regulativ for gravearbejde i veje i Gladsaxe Kommune, april 2024".

Niveauforskelle skal udlignes med ramper med maksimal hældning 1:10 (100‰) og en bredde på minimum 1,5 meter. Dette gælder, når fodgængere ledes ud på cykelsti, kørebane eller henvises til modsatte fortov.

Anlæg af midlertidige ramper må aldrig gå ud over trafiksikkerheden, og det anbefales derfor at benytte eksisterende nedsænkede kantstene, når fodgængere ledes forbi et vejarbejde eller henvises til modsatte fortov. Der skal så vidt muligt tages hensyn til afvandingen, når der etableres midlertidige ramper.

Figur 5.1 Midlertidig asfaltrampe

Figur 5.2 Principskitse af midlertidig asfaltrampe med maksimal hældning på 1:10

6. Krydsningsmuligheder

For at undgå barrierevirkning bør der være et passende antal passager i afspærringen, hvor fodgængere kan krydse vejarbejdet. Dette er især relevant på strækninger med mange butikker eller ved vejarbejde med stor udstrækning. Det er vigtigt, at de krydsende fodgængere har gode oversigtsforhold.

Ved krydsningen sikres niveaufri adgang som beskrevet på i afsnit 5.

Hvis der anlægges midlertidigt fodgængerfelt skal dette afmærkes med spraymaling eller tape.

Figur 6.1 Krydsningsmulighed gennem vejarbejde.

7. Underlaget og markering

Dette afsnit er en uddybning af afsnit 6 i "Regulativ for gravearbejde i veje i Gladsaxe Kommune, april 2024".

Underlaget har stor betydning for mange fodgængere. Ældre borgere og borgere med kognitive funktionsnedsættelser f.eks. efter en blodprop i hjernen, kan have dårlig balance, og her kan både store og små opspring udgøre et problem.

Underlaget på gangbanen skal derfor være jævnt og skridsikkert under hele arbejdets forløb og varighed. Der skal fejes jævnlige, så gangarealer holdes fri for sten, grus og mudder.

Benyttes jernplader på gangbaner, skal der udføres asfaltramper omkring pladerne. Dette sikrer, at der ikke opstår snublekanter samt at borgere, der bruger rollator eller kørestol kan passere. Pladerne skal så vidt muligt lægges, så hullerne i jernpladen ikke ligger i gangbanen.

Hvis opspring ikke kan undgås, bør disse markeres med kontrastfarve f.eks. gul markering, så fodgængere gøres opmærksomme på snublerisikoen.

Figur 7.1 Køreplade over fortov. Kanter udjævnet med asfalt.
Her burde pladen være vendt om, så hullerne i pladen ikke lå i gangbanen.

8. Afbrydelse af ledelinjer

Hvis eksisterende ledelinjer spærres f.eks. af afspærring eller afdækning/jernplader skal det vurderes om der skal etableres midlertidige ledelinjer eller opmærksomhedsfelt. Dette besluttet af vejmyndigheden.

Behovet for midlertidige ledelinjer/opmærksomhedsfelter afhænger af anlæggets varighed, sted og brugerne. Vejmyndigheden vurderer i hvert enkelt tilfælde, om der er behov for markering.

9. Frihøjde

Dette afsnit er en uddybning af afsnit 7.1 i "Regulativ for gravearbejde i veje i Gladsaxe Kommune, april 2024".

Der skal sikres frihøjde på minimum 2,2 meter over fortov ved alt midlertidigt materiel, f.eks. elkabler.

10. Handicapparkering

Dette afsnit er en uddybning af afsnit 7.1 i "Regulativ for gravearbejde i veje i Gladsaxe Kommune, april 2024".

Hvis en offentlig tilgængelig handicapparkeringsplads midlertidigt spærres, bør der sikres en midlertidig handicapparkeringsplads i umiddelbar nærhed af den spærrede plads. Entreprenøren kommer med et oplæg til midlertidig placering, som skal godkendes af vejmyndigheden.

Spærres en nummerplade-reserveret handicapparkeringsplads skal brugeren af pladsen kontaktes, og der findes en alternativ midlertidig placering efter aftale med vejmyndigheden.

11. Omlægning af kollektiv trafik

Mange borgere med funktionsnedsættelser er afhængige af offentlig transport for at kunne rejse over længere afstande. Derfor bør midlertidig flytning eller nedlæggelse af et stoppested kun overvejes som en sidste udvej.

Ændringer i den kollektive trafik skal koordineres med Movia, som sikrer tydelig skiltning og information om ændringer i de relevante buslinjer.

Det er vigtigt at sikre, at adgangen til den nye placering af stoppestedet er tilgængelig samt at det midlertidige busstoppested er placeret, hvor kantstenslysning mod kørebane er mindst 8 cm af hensyn til ind- og udstigning.

Når et midlertidigt stoppested placeres, skal der tages hensyn til, om flere busser skal kunne holde der samtidig, samt om der er tilstrækkelig plads til manøvrering ved ind- og udstigning fra alle busser.

Hvis et stoppested flyttes i en længere periode, bør læskærme og hvilemuligheder også flyttes til den midlertidige placering.

12. God information

Dette afsnit er en uddybning af afsnit 5 i "Regulativ for gravearbejde i veje i Gladsaxe Kommune, april 2024".

God information bidrager til trafikanternes accept af de forstyrrelser i fremkommeligheden, som arbejdet medfører. Information om arbejdet bør tage hensyn til borgere med kognitive funktionsnedsættelser, samt borgere, som ikke kan læse.

Mennesker med læseudfordringer benytter ofte oplæsningsapp. Derfor er det vigtigt, at tekst på skilte er angivet med maskinskrift. Der må ikke benyttes håndskrift.

Informationen skal være kort og præcis og suppleres med visuelle symboler.

Figur 12.1 Tilgængelig information med info jf. vejledning

Figur 12.2 Information om erstatningsvej

Figur 12.3 Midlertidig parkeringsforbud angivet med tekst, som kan læses med app